

**ИЗРАИЛЬ УЛСЫН ҮНДСЭН ХУУЛЬ ДАХЬ ЗАСГИЙН ГАЗРЫГ  
БАЙГУУЛАХТАЙ ХОЛБОГДСОН ЗААЛТУУД**  
(Албан бус орчуулга)

Р.Хатанбаатар

**1. Израиль улсын үндсэн хууль<sup>78</sup> дараах хуулиудаас бүрдэнэ:**

- Улсын эдийн засгийн тухай үндсэн хууль
- Израилийн нийслэл Иерусалим хотын тухай үндсэн хууль
- Хүний нэр төр, эрх чөлөөний тухай үндсэн хууль
- Шүүх эрх мэдлийн тухай үндсэн хууль
- Улсын ерөнхийлөгчийн тухай үндсэн хууль
- Засгийн газрын тухай үндсэн хууль
- Кнессетийн тухай үндсэн хууль
- Улсын хянан шалгагчийн тухай үндсэн хууль
- Зэвсэгт хүчний тухай үндсэн хууль
- Израилийн тусгаар тогтнолын тунхаглал
- Израилийн газрын тухай үндсэн хууль болон бусад.

**2. Улсын ерөнхийлөгчийн тухай үндсэн хууль**

Зүйл 11. Чиг үүрэг, эрх мэдэл

(а) Улсын ерөнхийлөгч:

(1) Засгийн газрыг бүрдүүлэх арга хэмжээ авах, хуулийн дагуу засгийн газрын огцрох саналыг хүлээн авах.

**3. Засгийн газрын тухай үндсэн хууль** (2001 онд батлагдаж, 2003 оноос хүчин төгөлдөр үйлчилж эхэлсэн)

Зүйл 3. Кнессетийн итгэл

Засгийн газар бүрэн эрхээ Кнессет итгэл үзүүлснээр хэрэгжүүлнэ.

Зүйл 4. Хариуцлага

Засгийн газар Кнессетийн өмнө хамтын хариуцлага хүлээнэ; сайд нь өөрийн хариуцсан асуудлаар Ерөнхий сайдын өмнө хариуцлага хүлээнэ.

Зүйл 5. Бүрэлдэхүүн

- (а) Засгийн газар Ерөнхий сайд ба бусад сайд нараас бүрдэнэ.
- (b) Ерөнхий сайд Кнессетийн гишүүн байна. Сайд Кнессетийн гишүүн байх албагүй.
- (c) Сайд яамыг толгойлно; мөн яамгүй сайд байж болно.
- (d) Кнессетийн гишүүн аль нэг сайд Ерөнхий сайдын үүрэг гүйцэтгэгчээр томилогдож болно.
- (e) Сайд Ерөнхий сайдын орлогчийн хувиар илтгэж болно.

Зүйл 7. Засгийн газрыг байгуулах даалгавар

- (а) Шинэ Засгийн газар байгуулах шаардлага тулгарсан үед Улсын ерөнхийлөгч Кнессет дэх намын бүлгүүдийн төлөөлөлтэй зөвлөлдсөний дараа Засгийн газар байгуулах даалгаврыг биелүүлэхэд бэлэн гэдгээ илэрхийлсэн Кнессетийн гишүүнд Засгийн газар байгуулах даалгавар өгнө; Ерөнхийлөгч энэ үйлдлийг сонгуулийн үр дүн албан ёсоор хэвлэгдснээс хойш 7 хоногийн дотор, эсвэл шинээр Засгийн газар байгуулах шаардлага гарсан тохиолдолд гүйцэтгэнэ; Ерөнхий сайд нас барсан тохиолдолд хугацаа нь 14 хоногийн дотор байна.

<sup>78</sup>Basic Law: The Government (2001), <http://knesset.gov.il/>

- (b) Хэрэв энэхүү зөвлөлдөх үйл ажиллагаа Кнессетийн чуулган нээгдэхээс өмнө хийгдэж байгаа бол Ерөнхийлөгч шинэ Кнессетийг бүрдүүлэх нэр дэвшигчдийн жагсаалтуудын төлөөлөлтэй зөвлөлдөнө.
- (c) Засгийн газарт итгэл үл үзүүлэх асуудал тавигдсаны дараа Засгийн газрыг байгуулах асуудал гарсан тохиолдолд энэ зүйлийн заалтыг хэрэглэхгүй.

**Зүйл 8. Засгийн газрыг бүрдүүлэх хугацаа**

Зүйл 7-д заасны дагуу Ерөнхийлөгчөөс Засгийн газрыг байгуулах даалгавар авсан Кнессетийн гишүүн уг даалгаврыг 28 хоногийн дотор биелүүлэх үүрэгтэй. Улсын ерөнхийлөгч дээрх хугацааг сунгаж нэмэлт хугацаануудыг тогтоож болох бөгөөд нэмэлт хугацааны нийлбэр нь 14 хоногоос хэтрэхгүй.

**Зүйл 9. Даалгаврыг шилжүүлэх**

- (a) Хэрэв зүйл 8-д заасан хугацаа хэтэрсэн бөгөөд даалгавар авсан Кнессетийн гишүүн Улсын ерөнхийлөгчид Засгийн газрыг бүрдүүлсэн тухай мэдэгдээгүй, эсвэл өмнө нь Засгийн газрыг бүрдүүлэх боломжгүй тухайгаа мэдэгдсэн, эсвэл Засгийн газрын бүрэлдэхүүнээ танилцуулсан боловч Кнессет итгэл үзүүлээгүй бол Ерөнхийлөгч Засгийн газрыг бүрдүүлэх тухай даалгавраа Засгийн газрыг бүрдүүлэхэд бэлэн гэдгээ илэрхийлсэн Кнессетийн өөр гишүүнд өгч болно, эсвэл Кнессетийн Спикерт Засгийн газрыг бүрдүүлэх боломжгүй боллоо гэдгийг мэдэгдэнэ. Ерөнхийлөгч даалгаврыг өөр гишүүнд өгөх юмуу Спикерт мэдэгдэх дээр дурдсан үйлдлийг Засгийн газрыг бүрдүүлэх хугацаа дууссан, эсвэл Кнессетийн гишүүн Засгийн газрыг бүрдүүлэх боломжгүй тухайгаа мэдэгдсэн, эсвэл Кнессет итгэл үзүүлэхээс татгалзсан өдрөөс хойш 3 хоногийн дотор гүйцэтгэнэ.
- (b) Улсын ерөнхийлөгч энэ зүйлийн заалтын дагуу Засгийн газрыг бүрдүүлэх даалгавар өгөх, эсвэл Кнессетийн Спикерт Засгийн газрыг бүрдүүлэх боломжгүй боллоо гэдгийг мэдэгдэхийн өмнө Кнессет дэх фракцуудын төлөөлөлтэй дахин зөвлөлдөх эрхтэй.
- (c) Энэ Зүйлийн дагуу Засгийн газрыг бүрдүүлэх даалгавар авсан Кнессетийн гишүүн уг даалгаврыг 28 хоногийн дотор хэрэгжүүлэх ёстой.

**Зүйл 10. Намын бүлгүүдийн хүсэлтээр даалгавар өгөх**

- (a) Хэрэв Улсын ерөнхийлөгч Зүйл 9(а) заалтын дагуу Кнессетийн Спикерт Засгийн газрыг бүрдүүлэх боломжгүй гэж мэдэгдсэн, эсвэл мөн заалтын дагуу Кнессетийн гишүүнд Засгийн газрыг бүрдүүлэх даалгавар өгсөн боловч уг гишүүн 28 хоногийн дотор Засгийн газрыг бүрдүүлсэн тухайгаа мэдэгдээгүй, эсвэл заагдсан хугацаанаас өмнө Засгийн газрыг бүрдүүлэх боломжгүй боллоо гэдгээ мэдэгдсэн, эсвэл өргөн барьсан Засгийн газрын бүрэлдэхүүнд нь Кнессет итгэл үзүүлээгүй бол Кнессетийн гишүүдийн олонх Улсын ерөнхийлөгчид бичгээр хандаж бичгийн хэлбэрээр өөрийн зөвшөөрлөө өгсөн Кнессетийн тодорхой нэг гишүүнд Засгийн газрыг бүрдүүлэх даалгаврыг өгөхийг хүсэх эрхтэй; хүсэлтийг Ерөнхийлөгч мэдээлэл хийсэн, эсвэл Зүйл 9(с) заалтанд заасан хугацаа дууссан, эсвэл Кнессетийн гишүүн Засгийн газрыг бүрдүүлэх боломжгүй болсноо мэдэгдсэн, эсвэл Кнессет итгэл үзүүлээгүй өдөр зэрэг хугацаанаас хойш 21 хоногийн дотор гаргана.
- (b) Хэрэв Ерөнхийлөгчид дээр дурдсан хүсэлтийг хүргэсэн бол Ерөнхийлөгч 2 хоногийн дотор нэр заагдсан Кнессетийн гишүүнд Засгийн газрыг бүрдүүлэх даалгавар өгнө.
- (c) Энэ заалтын дагуу Засгийн газрыг бүрдүүлэх даалгавар авсан Кнессетийн гишүүн даалгаврыг 14 хоногийн дотор гүйцэтгэх ёстой.

## Зүйл 11. Засгийн газар байгуулагдаагүй тохиолдлын ээлжит бус сонгууль

- (a) Хэрэв Зүйл 10(a) заалтын дагуу хүсэлт тавигдаагүй, эсвэл Кнессетийн гишүүн Зүйл 10(c) –д заасан хугацаанд Засгийн газрыг бүрдүүлж чадаагүй, эсвэл тухайн хугацаа дуусахаас өмнө уг гишүүн Засгийн газрыг бүрдүүлэх боломжгүй болсноо Ерөнхийлөгчид мэдэгдсэн бол Ерөнхийлөгч энэ тухай Кнессетийн Спикерт мэдэгдэнэ.
- (b) Хэрэв Ерөнхийлөгч дээр заагдсан журмын дагуу Кнессетийн Спикерт мэдэгдсэн, эсвэл Зүйл 10(a) заалтын дагуу Засгийн газар бүрдүүлэх үүрэгтэй Кнессетийн гишүүн Засгийн газрын бүрэлдэхүүнээ танилцуулсан боловч Кнессет итгэл үзүүлээгүй бол Кнессет өөрийн бүрэн эрхийн хугацаанаас өмнө өөрөө тарах шийдвэр гаргасанд тооцох бөгөөд үүний дараа Кнессетийн сонгууль явуулна, Ерөнхийлөгч мэдэгдэл хийсэн, эсвэл Кнессет итгэл үзүүлээгүй өдрөөс хойш 90 дэх хоног өнгөрөхийн өмнөх мягмар гаригт сонгуулийг явуулахаар товлон.

## Зүйл 12. Засгийн газар бүрдүүлэх процедурыг зогсоох

Кнессетийг тараах тухай хууль батлагдмагц Засгийн газрыг бүрдүүлэх процедур зогсоно.

## Зүйл 13. Засгийн газрыг бүрдүүлэх

- (a) Хэрэв Улсын ерөнхийлөгч Кнессетийн гишүүнд Засгийн газрыг бүрдүүлэх даалгавар өгсөн бол энэ тухайгаа Кнессетийн Спикерт мэдэгдэнэ, Кнессетийн Спикер Кнессетэд мэдэгдэнэ.
- (b) Хэрэв Кнессетийн гишүүн Засгийн газрыг бүрдүүлсэн бол энэ тухайгаа Улсын ерөнхийлөгч ба Кнессетийн Спикерт мэдэгдэнэ, Кнессетийн Спикер энэ тухай Кнессетэд мэдэгдэж, уг мэдэгдлээс хойш 7 хоногийн хугацаанд Засгийн газрын бүрэлдэхүүнийг Кнессетэд танилцуулах өдрийг тогтооно.
- (c) Засгийн газрыг бүрдүүлсэн Кнессетийн гишүүн Засгийн газраа толгойлно.
- (d) Засгийн газрыг бүрдүүлсний дараа Кнессетэд хандаж, бодлогын үндсэн чиглэл, бүрэлдэхүүн, сайд нарын үүргийн хуваарилалтаа танилцуулан, итгэл үзүүлэхийг хүснэ. Кнессет итгэл үзүүлснээр Засгийн газар байгуулагдсанд тооцогдож, сайд нар албан тушаалдаа орно.